

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

საზედამხედველო სტრატეგია

2020-2022

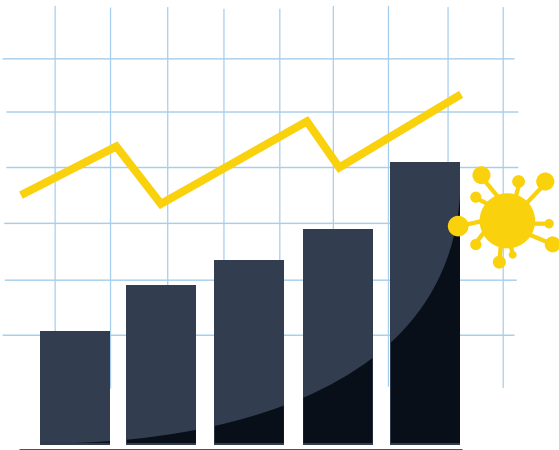
დოკუმენტის მიზანი და მოქმედების სფერო

საზედამხედველო სტრატეგიის დოკუმენტის მიზანია ეროვნული ბანკის საზედამხედველო მანდატის შესრულების მიზნით, მისიის, ხედვისა და ფასეულობების გათვალისწინებით, 2020-2022 წლების სტრატეგიული პრიორიტეტების დასახვა და მისი შესრულებისათვის საჭირო საქმიანობის დაგეგმვა. დოკუმენტი ხელს უწყობს ეროვნული ბანკის საქმიანობის ეფექტიან დაგეგმვას, თანამშრომლებისათვის სამომავლო ხედვის ცხადად ჩამოყალიბებას, სამომავლო ღონისძიებებზე სექტორისთვის პროგნოზირებადობის ზრდას, ინვესტიციებისათვის, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისათვის და სარეგიონო კომპანიებისთვის, მოსახლეობისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის საზედამხედველო პრიორიტეტებსა და გეგმებზე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას.

საზედამხედველო სტრატეგიის არსებული დოკუმენტი არ მოიცავს საგადახდო მომსახურების პროვაიდერების და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის წარმომადგენელთა ზედამხედველობასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ფასიანი ქაღალდების ბაზრის და საგადახდო მომსახურების პროვაიდერების ზედამხედველობასთან დაკავშირებული საკითხები დოკუმენტს მომავალში დაემატება, ხოლო საგადახდო სისტემების სტრატეგია გამოიცემა ამ დოკუმენტისაგან დამოუკიდებლად.

წინასიწყვაობა	4
საკანონმდებლო მანდატი	5
მისია	5
ხედვა	5
ფასეულობები	5
რისკის აპედიცის განაცხადი	5
სამუშაოს შესრულების ინდიკატორები	6
საზედამხედველო რეჟიმი და პრინციპები	6
ხედვა ინოვაციებთან დაკავშირებით	7
ფასეულობები	8
საოპერაციო გარემოს ახალი გამოწვევები	10
საოპერაციო მოდელი და საზედამხედველო პრიორიტეტები	12
ეროვნული ბანკის 2020-2022 წლების სტრატეგიული საზედამხედველო პრიორიტეტები	13
ლიდერობისა და ინიციატივების წამახალისებელი კორპორატიული კულტურის გაძლიერება	14
დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის გაძლიერება	15
საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების ხელშეწყობა	16
საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება	18
მდგრადი ფინანსური ტექნოლოგიების ეკოსისტემის განვითარება	19
საზედამხედველო სტრატეგიის შესრულების რისკები	21
სტრატეგიის განახლების პერიოდულობა	21
ცვლილებების გეგმა	22
გამოყენებული ტერმინები	28

ეროვნული ბანკის მიერ მოცემულ საზედამხედველო სტრატეგიაზე მუშაობა 2020 წლის დასაწყისში დასრულდა. თუმცა, კორონავირუსთან (COVID-19) დაკავშირებული გამოწვევების საპასუხოდ, მნიშვნელოვანი გახდა საზედამხედველო პრიორიტეტებსა და გეგმებში გარკვეული ცვლილებების შეტანა. მათი მიზანია ეროვნული ბანკისა და ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტების რესურსების მაქსიმალური მობილიზება მიმდინარე გამოწვევებზე საპასუხოდ.

COVID-19-ის პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი გავლენის შემცირებისა და ქვეყნის ეკონომიკის წახალისების მიზნით, ეროვნულმა ბანკმა საზედამხედველო მიმართულებით უკვე გადადგა სხვა ნაბიჯები, რომლებიც სრულ თანხვედრაშია საერთაშორისო სავალუტო ფონდის¹, ევროპის ცენტრალური ბანკის² და სხვა წამყვანი ფინანსური ორგანიზაციების მიერ COVID-19 პანდემიასთან დაკავშირებული გამოწვევების საპასუხოდ ბოლო პერიოდში შემუშავებულ რეკომენდაციებთან. უფრო კონკრეტულად COVID-19-ის ზეგავლენის დაძლევის ეროვნული ბანკი შემდეგი ნაბიჯებით აპირებს:

- **საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების მიმართ სებ-ს ექნება კონტრციკლური მიდგომა.** რაც გულისხმობს საფინანსო სისტემაში არსებული კაპიტალის ბუფერების გამოთავისუფლებას პანდემიის უარყოფითი ეფექტების გასაწესწესებლად, რათა არ შეიზღუდოს ეკონომიკის დაკრედიცება და ამით დამატებით არ გაუარესდეს როგორც საფინანსო სექტორის, ისე მთლიანად ეკონომიკის მდგომარეობა. საზედამხედველო კაპიტალის შემცირებული მოთხოვნები ეცაპობრივად გაიზრდება ეკონომიკური მაჩვენებლების გაუმჯობესებისა და პანდემიისგან დამდგარი ნეგატიური ეფექტების ამოწურვის პარალელურად.
- **ეკონომიკის დაკრედიცების გაგრძელების მიზნით, სებ-ი საფინანსო სექტორს საჭირო ოდენობის ლიკვიდობას მიაწვდის.** აღნიშნული გულისხმობს როგორც არსებული ინსტრუმენტების ფარგლებში, ლიკვიდობის მიწოდებას, ისე ახალი, მუდმივმოქმედი ინსტრუმენტების დანერგვას.
- **საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შეფასება და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების აღიარება პროაქტიულად მოხდება.** აღნიშნულ მიდგომას ხელს უწყობს საბანკო სექტორის კაპიტალის კომფორტული ბუფერები. ამავდროულად, ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებით, იმ სესხებზე, რომლებზეც ფინანსურმა ინსტიტუტებმა საშელავათო პერიოდი გაავრცელეს მხოლოდ ამ მიზეზით, არ მომხდარა რისკის პოზიციების დარეზერვება და არ გაზრდილა საზედამხედველო ცვირთი.

¹ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (მარტი 16, 2020) <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2020/03/16/Policy-Steps-to-Address-the-Corona-Crisis-49262>

² ევროპის ცენტრალური ბანკი, (მარტი 12, 2020) <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/-date/2020/html/ssm.pr200312~43351ac3ac.en.html>

ფინანსური ინსტიტუტებისათვის საოპერაციო ცვირთის შემსუბუქების მიზნით ახალი საზედამხებდველო მოთხოვნების შემუშავებასა და დაწესებაზე დროებითი მორატორიუმი წესდება. აღნიშნულის მიზანია, ფინანსური ინსტიტუტებისა და ეროვნული ბანკის რესურსების არსებულ გამოწვევებზე საპასუხოდ მაქსიმალური მობილიზება.

ეროვნული ბანკის მიერ წახალისდება დისდანციური არხების დანერგვა. ამ მიზნით, აქტიურად განიხილება დისდანციურ დაკრედიტებასა და ციფრულ ტრანსფორმაციასთან დაკავშირებული ფინანსური ინსტიტუტების მიერ წარმოდგენილი პროდუქტები და პროცედურები.

COVID-19 პანდემიის, როგორც დროებითი მოვლენის გათვალისწინებით, უცვლელი რჩება ეროვნული ბანკის გრძელვადიანი მიზნები და დოკუმენტში წარმოდგენილი სტრატეგიული პრიორიტეტები. აღნიშნულის მიუხედავად, COVID-19 პანდემიას შესაძლოა, არსებითი გავლენა ჰქონდეს მათ შესრულებაზე. შესაბამისად, ეროვნული ბანკი აქტიურად განაგრძობს COVID-19 პანდემიის გავლენების შეფასებასა და მათ საქმიანობაში გათვალისწინებას.

საკანონმდებლო მანდატი

საფინანსო სექტორის ზედამხედველობის თვალსაზრისით, საქართველოს ეროვნული ბანკის კანონმდებლობით განსაზღვრული ამოცანაა **საფინანსო სექტორის ფინანსური მდგრადობისა და გამჭვირვალობის ხელშეწყობა, მომხმარებელთა და ინვესტორთა უფლებების დაცვა.**³

ამ ამოცანების შესასრულებლად ეროვნული ბანკი ზედამხედველობს საფინანსო სექტორის წარმომადგენელი სუბიექტების, სესხის გამცემი სუბიექტების, საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს საქმიანობას, ხელს უწყობს საფინანსო სისტემის სტაბილურ და ეფექტიან ფუნქციონირებას, კონკურენცუნარიანი გარემოს ჩამოყალიბებას, სისტემური რისკის კონტროლსა და რისკების შემცირებას.

მისია

მდგრადი და ჯანსაღი საფინანსო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც ღიაა კვალიფიციური ინვესტორებისთვის, სადაც უზრუნველყოფილია კონკურენცუნარიანი გარემო და დაცულია მომხმარებელთა ინტერესები.

ხედვა

ეროვნული ბანკი ფინანსური სექტორის დამოუკიდებელი და კომპეტენტური ზედამხედველია, რომელსაც აქვს საზოგადოების ნდობა, დაინტერესებული მხარეების პატივისცემა და თანამშრომლების განვითარებაზე ორიენტირებული სამუშაო გარემო.

ფასეულობები

საქმიანობის პროცესში ეროვნული ბანკის თანამშრომლები ხელმძღვანელობენ შემდეგი ფასეულობებით: პროფესიონალიზმი, კეთილსინდისიერება, თანამშრომლობა, გუნდურობა, გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება.

რისკის აპედიტის განაცხადი

პრუდენციული ზედამხედველობის რეჟიმი ორიენტირებულია მთლიანი ფინანსური სისტემის მდგრად ფუნქციონირებაზე. აღნიშნული გულისხმობს არა საფინანსო სისტემის მონაწილე ყველა ინსტიტუტის გაკოტრების თავიდან გარდაუვალ არიდებას, არამედ გაკოტრების რისკებისა და საფრთხეების დროულად გამოვლენას და სათანადო ზომების მიღებით მთლიან საფინანსო სისტემის სტაბილურ ფუნქციონირებაზე გამომწვეული უარყოფითი ეფექტების მაქსიმალურ შემცირებას.

³ "საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ" საქართველოს ორგანული კანონის 47-ე მუხლი.

სამუშაო პროგრესის გაზომვა შესაძლებელია შემდეგი ინდიკატორებით:

1. საფინანსო სექტორის დეპოზიციზაცია და კრედიტორთა დანაკარგების შეფარდება დეპოზიტებისა და კრედიტების მთლიან ოდენობასთან;
2. ზედამხედველობას დაქვემდებარებული გაკოტრებული ინსტიტუტების რაოდენობისა და აქტივების შეფარდება, შესაბამისად, ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ ინსტიტუტების რაოდენობასთან და აქტივებთან.

გარდა ზემოაღნიშნული რაოდენობრივი კრიტერიუმებისა, მანდატის შესრულების გაზომვა, ასევე, შესაძლებელია ხარისხობრივი ინდიკატორებით, მათ შორის საერთაშორისო ორგანიზაციების⁴ და ფინანსურ სექტორთან დაკავშირებულ რეფორმებზე საერთაშორისო სარევიტიგო ორგანიზაციების⁵ მიერ გაკეთებული შეფასებებით.

საზედამხედველო რეჟიმი და პრინციპები

საზედამხედველო მანდატისა და სტრატეგიის შესრულების მიზნით, ეროვნული ბანკი საფინანსო სექტორის ზედამხედველობასა და რეგულირებას **რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის** შემდეგი პრინციპების დაცვით წარმართავს:

- **მატერიალურ რისკებზე კონცენტრირება** - რისკებზე მათი მატერიალურობის პროპორციულად ფოკუსირება, კერძოდ, კონცენტრაცია ისეთ რისკებზე, რომლებიც ყველაზე არსებით საფრთხეს უქმნის ფინანსური სექტორის სტაბილურობას ან დეპოზიციზაციის, კრედიტორებისა და ინვესტორების ფინანსური სახსრების დაცულობას (კანონმდებლობით განსაზღვრული შესაბამისი რიგითობის გათვალისწინებით);
- **მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა** - საფინანსო სექტორის საფრთხეებისა და პრობლემების ადრეულ ეტაპზე იდენტიფიცირება და მათ აღმოსაფხვრელად სათანადო მაკორექტირებელი ღონისძიებების დროული გამოყენება;
- **დიალოგი რეგულირებად ფინანსურ ინსტიტუტებთან** - აღნიშნული საშუალებას აძლევს ზედამხედველს, გაეცნოს ფინანსური ინსტიტუტის შიდა კულტურას, სტრატეგიასა და მოტივაციას, ხელს უწყობს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორატის მხრიდან შიდა კონტროლის მექანიზმების გაძლიერებას, და, ასევე, რისკების მართვის დახვეწას.
- **მიკრო და მაკროპრუდენციული ზედამხედველობის კოორდინაცია** - ზედამხედველობის პროცესში მიკროპრუდენციული ანალიზისას ჯამურად ფინანსური სექტორის მიმდინარე სისტემური ხასიათის რისკების, მათი შემცირებისკენ მიმართული ღონისძიებების, ბიზნეს და საკრედიტო ციკლებისა და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის სხვა საკითხების გათვალისწინება.
- **თანმიმდევრულობა, შესაბამისობა და თავსებადობა** - ფინანსური ინსტიტუტებისთვის დაწესებულ მოთხოვნებს შორის შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ერთნაირი მახასიათებლების მქონე ინსტიტუტებთან დაკავშირებული გადანაცვებილების მიღების პროცესებში ერთგვაროვანი მოთხოვნებისა და მიდგომების გამოყენება, რისკებზე პროპორციული რეაგირება.
- **შიდა რესურსების ეფექტიანი გამოყენება** - რისკებზე დაფუძნებული საზედამხედველო პროცესი და პრინციპებზე დაფუძნებული რეგულირება გულისხმობს საზედამხედველო რესურსების ყველაზე ეფექტიან გამოყენებასა და წესებთან შესაბამისობის პასიური შეფასების პროცესის ნაცვლად რისკებსა და მათი მიდიგაციის პრაქტიკულ გზებზე ფოკუსირებას.

⁴ მაგალითად, ფინანსური სექტორის შეფასების პროგრამა (FSAP), რომელიც საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა (IMF) და მსოფლიო ბანკის (World Bank) ერთობლივი მისიით ტარდება.

⁵ მაგალითად, Fitch, Moody's, Standard and Poor's -ის ანგარიშებში მოცემული ეროვნული ბანკის რეფორმების შეფასებები.

ფინანსური ინოვაციების სწრაფი განვითარება და რისკების შემცირება ხშირად შეიძლება ერთმანეთს ეწინააღმდეგებოდეს. ეროვნული ბანკის ხედვა ფინანსურ სტაბილურობასთან დაკავშირებით გულისხმობს ფინანსური ბაზრის განვითარებასა და რისკებს შორის ოპტიმალური ბალანსის გაუმჯობესებაზე მუდმივ ზრუნვას. აღნიშნული ხედვის განსახორციელებლად, ეროვნული ბანკი შემდეგი პრინციპებით ხელმძღვანელობს:

- რისკების მიმართ ტექნოლოგიური ნეიტრალურობა** - საზედამხედველო მიდგომა რისკების მიმართ ტექნოლოგიურად ნეიტრალურია. ეროვნული ბანკისათვის მნიშვნელოვანია ფინანსური სისტემის სტაბილურობაზე ამა თუ იმ გადაწყვეტის ზეგავლენა გამოყენებული ტექნოლოგიური საშუალებების სახეობის მიუხედავად. ერთსა და იმავე რისკზე ერთნაირი საზედამხედველო მოთხოვნა ვრცელდება, მიუხედავად იმისა, თუ რა სახის ტექნოლოგიურ პროცესს ეფუძნება ფინანსური ინსტიტუტის ბიზნეს-მოდელი.
- ღია რეგულირება** - საზედამხედველო მიდგომა ღიაა ახალი იდეებისა და ინიციატივების მიმართ, რომლებიც ფინანსური ბაზრის განვითარების მიზნებს ემსახურება და, ამასთან, არ ზრდის ფინანსური სტაბილურობისა და სისტემის რისკს. ნებისმიერ პირს, რომლის ინოვაციურ იდეას შესაძლებელია ეროვნული ბანკის საზედამხედველო ტექნიკა აფერხებდეს, რეგულირების გასავითარებლად შეუძლია საერთაშორისო პრაქტიკასა და ადგილობრივ ფაქტებზე დაფუძნებული დასაბუთების წარმოდგენა. ამ მიზნით, ეროვნული ბანკი იყენებს შემდეგ მეთოდებს: ფინანსურ ინსტიტუტებთან დიალოგი, რეგულირების ღია საჯარო კონსულტაციები, ფინანსური ინოვაციების ოფისი და რეგულირების ლაბორატორია.
- უცნობი რისკების შესწავლა** - ახალი ფინანსური ტექნოლოგიების რისკი და პოტენციური გავლენა ხშირად უცნობია, განსაკუთრებით საწყის ეტაპზე. რისკებზე ორიენტირებული მიდგომა ასეთი ტექნოლოგიის გამოყენების საშუალებას არ იძლევა. რისკის დასადგენად ეროვნულ ბანკს შეუძლია რეგულირების ლაბორატორიის გამოყენება. აღნიშნული გულისხმობს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ კონტროლირებად გარემოში ფინანსურ ინსტიტუტის მიერ სხვადასხვა ტესტის ჩატარებასა და შედეგების ზედამხედველთან განხილვას. რეგულირების ლაბორატორია ძირითადად ორიენტირებულია სისტემური რისკების გამოვლენაზე.

ზემოაღნიშნული მიდგომისა და პრინციპების მნიშვნელობა განსაკუთრებით იზრდება COVID-19-ის შედეგად განვითარებული მოვლენების გამო. მათი დანერგვა უზრუნველყოფს დისკანციური არხების განვითარებას, რაც პასუხობს COVID-19-ის გამოწვევებსა და იძლევა საფინანსო მომსახურების უსაფრთხოდ მიღების საშუალებას.

ფასეულობები

საზედამხედველო მანდატისა და სტრატეგიის შესრულების პროცესში თითოეული ზედამხედველი მოქმედებს შემდეგი ფასეულობების დაცვით:

პროფესიონალიზმი - სფეროს სიღრმისეული ცოდნა და განვითარებისკენ სწრაფვა

- დაკისრებული ფუნქციებისა და მოვალეობების მაღალი ხარისხით შესრულება;
- გადაწყვეტილებების მიღება სრულყოფილი და ღრმა ანალიზის შედეგად;
- მიღებული გადაწყვეტილების პატივისცემა და შესრულება;
- დროული და პრაქტიკული შედეგების მიღწევა, ასევე, იმის უზრუნველყოფა, რომ კონკრეტული გადაწყვეტილების შედეგად მიღებული სარგებელი განეულ დანახარჯებს აჭარბებდეს.

კეთილსინდისიერება - შესაბამისობა აღიარებულ სოციალურ, ეთიკურ და პროფესიულ სტანდარტებთან

- უფლებამოსილების დაბალანსებული და სამართლიანი გამოყენება;
- მიუკერძოებლობა გადაწყვეტილებების მიღებისას და მოვალეობების შესრულებისას;
- კონფიდენციალურობის დაცვა.

თანამშრომლობა - დაინტერესებულ მხარეებთან სანდო და საიმედო ურთიერთობების ჩამოყალიბების უნარი

- სხვების შეხედულებების პატივისცემა და დაფასება, როგორც ეროვნული ბანკის შიგნით, ასევე მის გარეთ;
- კოლეგების დახმარება და მათთან თანამშრომლობა მათ მიერ ჯანსაღი გადაწყვეტილებებისა და წარმატებული შედეგების მიღების მიზნით.

გუნდურობა - მუშაობა საერთო მიზნის მისაღწევად

- გუნდის მიზნებისა შეთანხმებულად განსაზღვრა და მისიის გუნდურად შესრულების აღიარება;
- რესურსების მობილიზება საერთო მიზნის გარშემო და საერთო საქმის შედეგებზე ორიენტირება;
- ეფექტური მუშაობა გუნდში, გუნდის წევრების ნდობა ერთმანეთის მიმართ, მხარდაჭერა და სამუშაო პროცესში კომფორტის შექმნა.

გამჭვირვალობა - ღიაობა რეგულირებად სუბიექტებთან, სხვა დაინტერესებულ მხარეებსა და საზოგადოებასთან კანონმდებლობით განსაზღვრული კონფიდენციალურობის პრინციპის დაცვით

- სტრატეგიის, მიზნებისა და მიღწეული შედეგების გაცხადება;
- შეფასებებისა და შენიშვნების მიღება, დამუშავება და შესაბამისი კორექტირებების განხორციელება;
- საჯარო ინფორმაციასთან ნებისმიერი დაინტერესებული მხარის დაშვება კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

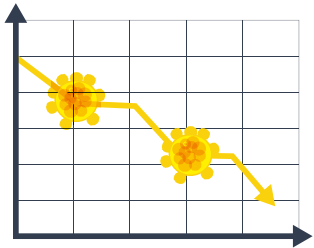
ანგარიშვალდებულება - საკუთარ გადაწყვეტილებებსა და შედეგებზე პასუხისმგებლობა

- რთული გადაწყვეტილებებისა და ქმედებების განხორციელების აუცილებლობის შემთხვევაში, მსგავსი გადაწყვეტილებების მიღება;
- იმავე ან იმაზე უფრო მაღალი სტანდარტებით მოქმედება, რითაც ხელმძღვანელობენ რეგულირებადი სუბიექტები;
- კრიტიკული შენიშვნების მიმღებლობა და სწრაფი რეაგირება საკუთარ საქმიანობაში აღმოჩენილ ხარვეზებზე.

საოპერაციო გარემოს ახალი გამოწვევები

საოპერაციო გარემოსთვის დამახასიათებელი ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი ტენდენციები და გამოწვევები გავლენას ახდენს საფინანსო სექტორზე და, შესაბამისად, საზედამხებდველო სტრატეგიაზე.

კორონავირუსი

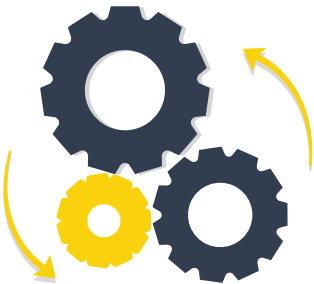
- კორონავირუსის უარყოფითი გავლენა ეკონომიკაზე;
- ფინანსური ინსტიტუტების შემცირებული რისკის აპეტიტი სესხების გაცემაზე;
- უმოქმედო სესხების პოტენციური ზრდა; დისტანციური არხების გამოყენების გაზრდილი მნიშვნელობა.

არაფინანსური რისკები

- ფინანსური ინსტიტუტების კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის მიმართ გაზრდილი მოლოდინები;
- გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობითი (ESG) რისკების, მათ შორის გენდერულ თანასწორობასთან, კლიმადის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების ზრდა;
- გაზრდილი დამოკიდებულება ინფორმაციულ ტექნოლოგიებზე და კიბერუსაფრთხოების გაზრდილი რისკები.

ცვლილებები ინდუსტრიაში

- მომგებიანობის მარჯების შემცირება და მოსალოდნელი ცვლილებები ბიზნეს მოდელეებში;
- კონკურენციის ზრდის პარალელურად ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ინოვაციების გამოყენების ზრდა;
- ფინანსური, საზედამხებდველო და რეგულაციური ტექნოლოგიების, ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების ზრდა, ცვლილებები ფინანსური შუამავლების როლში, მყისიერი ელექტრონული გადახდების და ცენტრალური ბანკების ციფრული ვალუტების განვითარება.

პოლიტიკური გარემო

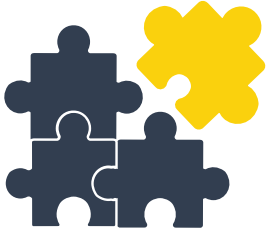
- პოლიტიკური ცვალებადობის გავლენა ფინანსური ინსტიტუტების საქმიანობისა და ეროვნული ბანკის სამომავლო სტრატეგიაზე;
- დამოუკიდებლობის პრინციპის დაცვით, მთავრობასთან და პარლამენტთან უფრო მჭიდრო თანამშრომლობის საჭიროება.

გლობალიზაცია

- ფინანსური ინსტიტუტებისა და საბანკო ჯგუფების გაფართოების სტრატეგიები ქვეყნის ფარგლებს გარეთ;
- ასოცირების შეთანხმებით განსაზღვრულ დირექტივებთან და ბაზელის კომიტეტის სტანდარტებთან დაახლოების პროცესები;
- ბაზელის საკონსულტაციო ჯგუფის, აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის საბანკო ზედამხედველობის ჯგუფისა და სხვა ორგანიზაციების წევრობა;
- ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოების საჭიროება.

თანამშრომლობითი კულტურა

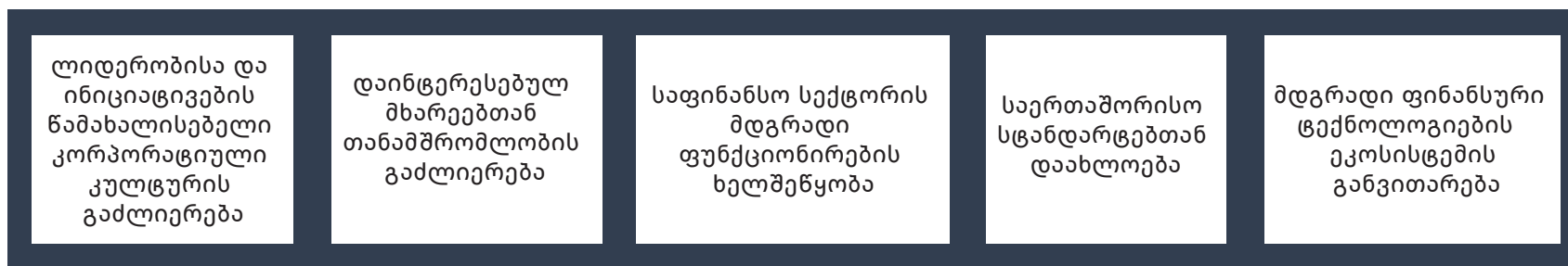
- სინერგიისა და ინფორმაციის გაცვლითი კულტურის ამაღლების მოლოდინებისა და საჭიროებების ზრდა;
- ქვეყნის სხვადასხვა ინსტიტუტთან, მათ შორის, კონკურენციის სააგენტოსთან, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სააგენტოსთან, აუდიტორებთან, სამინისტროებთან, პარლამენტთან და ა.შ. თანამშრომლობის გაღრმავების საჭიროება;
- ქვეყნის ფარგლებს გარეთ თანამშრომლობის გაღრმავების საჭიროება: სხვადასხვა ქვეყნის საზედამხედველო ორგანოსთან მემორანდუმის გაფორმება, საერთაშორისო ჯგუფების წევრობა.

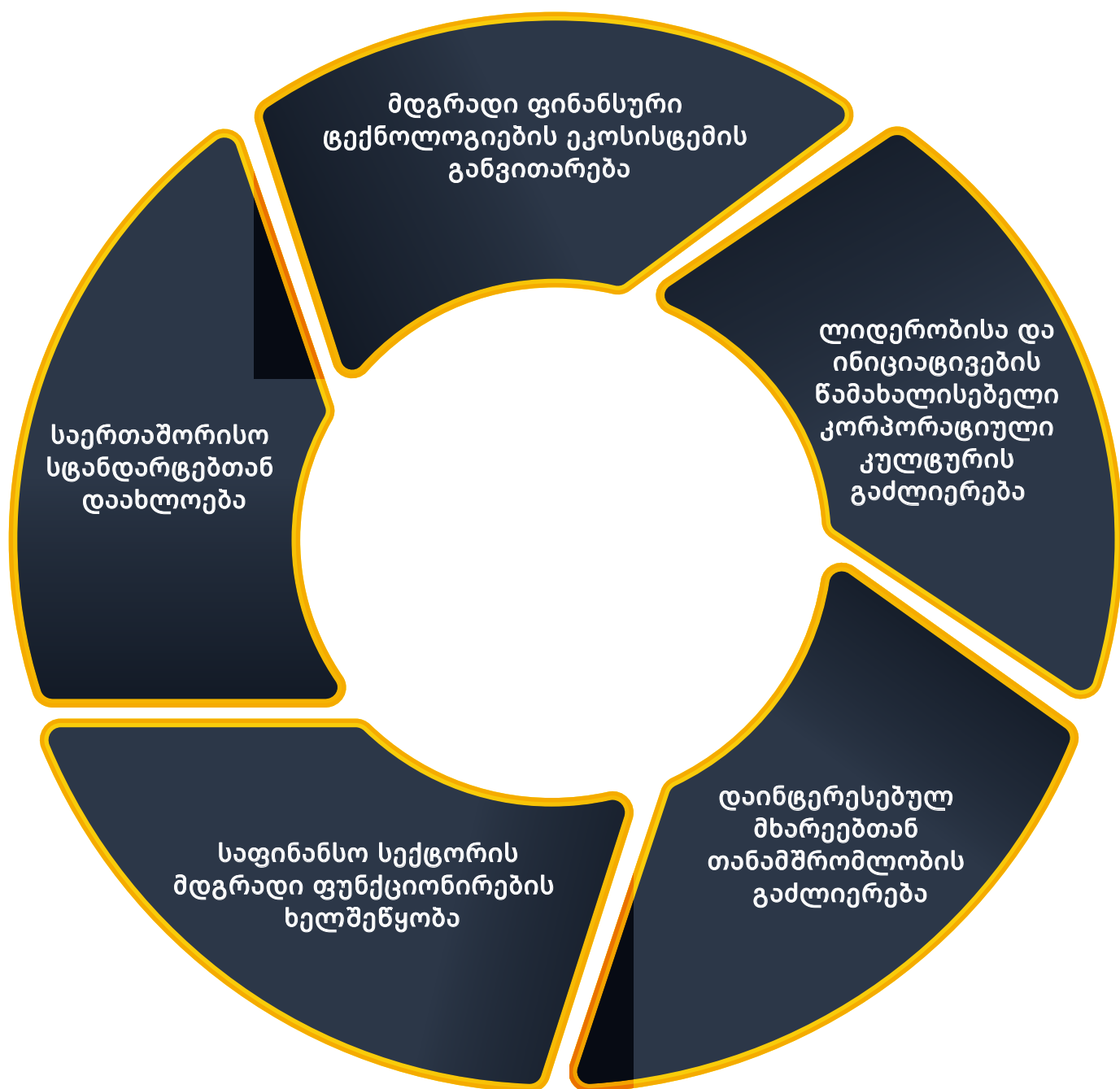
საოპერაციო მოდელი და საზედამხებველო პრიორიტეტები

საზედამხებველო ფუნქციის საოპერაციო მოდელი

სტრატეგიული პრიორიტეტები

ლიდერობისა და ინიციატივების წამახალისებელი კორპორატიული კულტურის გაძლიერება

ლიდერობის კულტურის გაძლიერება და ინიციატივების წახალისება

- o საზედამხედველო თემატიკის მრავალმხრივი რაკურსიდან განხილვის მიზნით, ახალი ინიციატივების წახალისება ყველა რგოლის თანამშრომლებში.
- o ლიდერობის კულტურის გაძლიერება თანამშრომლების უფლებამოსილების და მათზე დაკისრებული პასუხისმგებლობების ზრდით.
- o თანამშრომლობისა და ინფორმაციის გაცვლის კულტურის წახალისება.

რისკების მართვის შეფასების გაძლიერება

- o ზედამხედველების მიერ რისკების იდენტიფიცირებისა და პრობლემებზე საპასუხო გამოსავლების შეთავაზების წახალისება.
- o რეგულირებადი სუბიექტების რეგულაციებთან შესაბამისობის შემოწმების პარალელურად, რისკების მართვის შეფასების გაძლიერება.

ზედამხედველების უფლებამოსილების ზრდა და გაძლიერება

- o რეგულირებას დაქვემდებარებულ სუბიექტებთან, მათ შორის, სუბიექტების უმაღლეს მენეჯმენტთან, კომუნიკაციის პროცესში ზედამხედველის როლის, პასუხისმგებლობებისა და ანგარიშვალდებულებების მაქსიმალური ზრდა.
- o ზედამხედველობის პროცესში გამოვლენილ გამოწვევებზე საპასუხოდ სამუშაო ჯგუფების შექმნისა და გადაწყვეტილებების ერთობლივად მიღების წახალისება.

თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასების სამართლიანი სისტემის უზრუნველყოფა

- o თანამშრომელთა შეფასების დანერგვა, რომელიც მოიცავს როგორც მენეჯერების მიერ თანამშრომელთა, ისე თანამშრომლების მიერ მენეჯერების შეფასებას.
- o თანამშრომელთა მოდივაციის, წახალისებისა და აღიარების კულტურის გაძლიერება საქმიანობის ყველა ეტაპზე.

ცალანდების მოზიდვა და შენარჩუნება

- o ზრდასა და განვითარებაზე მოდივირებულ თანამშრომელთა აყვანის პროგრამის დანერგვა.
- o არსებულ თანამშრომელთა პროფესიული კმაყოფილების უზრუნველყოფა და მათი შენარჩუნება.
- o შესაბამისი უნარების გაუმჯობესებისთვის საჭირო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის შესაძლებლობების ზრდა.

დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის გაძლიერება

კომუნიკაციის არხების გაუმჯობესება

o საზედამხებდველო მიმართულებით საჯაროობის ზრდა, მათ შორის, ზედამხედველობასთან დაკავშირებული ნორმატიული აქტების პროექტების გამოქვეყნებისა და კონსულტაციების პრაქტიკის გაუმჯობესება.

o ეროვნული ბანკის ოფიციალური ვებ-გვერდის დახვეწა.

o საზედამხებდველო სტრატეგიის გამოქვეყნების პრაქტიკის დანერგვა.

o საჯარო პროფესიონალურ ფორუმებსა და დისკუსიებში მონაწილეობა.

o კვლევითი და ანალიტიკური ნაშრომების გამოქვეყნება.

სინერგიის მიღწევის მიზნით, ეროვნულ ბანკში თანამშრომლობის ჩარჩოს დახვეწა

o ფინანსური სექტორის კომპლექსურობის ზრდასთან ერთად, ეროვნული ბანკის არსებულ სტრუქტურულ ერთეულებს შორის (საბანკო და არასაბანკო, ფასიანი ქაღალდების ბაზრებისა და საგადახდო სისტემის ზედამხედველობის, სპეც-რისკების, პოლიტიკის, ფულის გათვთრების ინსპექტირების, ფინანსური სტაბილურობის და სხვა) ინფორმაციის მიმოცვლის პრაქტიკის გაუმჯობესება.

o ინფორმაციის მიმოცვლის პრაქტიკის გაუმჯობესება.

o ინფორმაციის გაცვლასთან დაკავშირებული შიდა პოლიტიკა-პროცედურების მიღება/დახვეწა.

o მაქსიმალური სინერგიის უზრუნველყოფის მიზნით, ეფექტიანი ორგანიზაციული სტრუქტურის უზრუნველყოფა.

დაინტერესებულ მხარეებთან პირდაპირი კომუნიკაციის გააქტიურება

o პირდაპირი კომუნიკაციის ზრდა ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სუბიექტებსა და დაინტერესებულ მხარეებთან, გარე აუდიტორებთან, საჯარო დაწესებულებებთან, სხვა ქვეყნების ზედამხედველებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

o ქვეყნის შიგნით ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გაღრმავება (მათ შორის, საქართველოს კონკურენციის სააგენტო, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სააგენტო, სამინისტროები, პარლამენტი და სხვა), მათ შორის ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმების გაფორმება შესაბამის უწყებებთან.

o ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციისა თუ ლიცენზიის მიღების მსურველი პირებისათვის ინფორმაციის მარტივად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

სტრატეგიული პრიორიტეტები

საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების ხელშეწყობა

საზედამხედველო პრაქტიკის ინსტიტუციონალიზაცია

- o კომერციული ბანკების მსგავსად, ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სხვა სუბიექტების ზედამხედველობის რეჟიმის გადაყვანა რისკზე დაფუძნებულ პრინციპებზე.
- o რისკების შეფასების პრაქტიკისა და საზედამხედველო პოლიტიკის გავრცელება კომერციული ბანკების მსგავსად ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სხვა სუბიექტებზე.
- o ეროვნული ბანკის შიდა პოლიტიკა-პროცედურების გაუმჯობესება რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობისა და პრინციპებზე დაფუძნებული რეგულირების შესაბამისად.
- o საზედამხედველო გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მმართველობის გაძლიერება, პროცესში ჩართული თანამშრომლების როლების ზრდა, ანგარიშვალდებულების ჩარჩოს დახვეწა და პროცესის ოპტიმიზაცია.
- o საზედამხედველო ინფორმაციის დამუშავების გაუმჯობესება.
- o სექტორული კვლევების მომზადება.

საზედამხედველო კაპიტალის ხარისხის ზრდა და შესაბამისი სტანდარტების დახვეწა

- o კომერციული ბანკებისთვის საზედამხედველო კაპიტალის ხარისხის ზრდა ეკონომიკის ციკლორობისა და ფინანსური სტრესის გათვალისწინებით.
- o კაპიტალის ინსტრუმენტების კრიტერიუმების დახვეწა მათ მიერ ზარალების შთანთქმის ფუნქციის გაძლიერების მიზნით.

რეზოლუციის ჩარჩოს დანერგვა

- o რეზოლუციის პროცესებზე უფლებამოსილი სტრუქტურული ერთეულის დაკომპლექტება და ამუშავება.
- o კომერციულ ბანკებში გაჯანსაღების გეგმების, ხოლო ეროვნულ ბანკში რეზოლუციის გეგმების შემუშავების პრაქტიკის დანერგვა.
- o რეზოლუციასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის მიღების შემდეგ, მის საფუძველზე შესაბამისი ნორმატიული აქტების შემუშავება.
- o რეზოლუციის პროცესებთან დაკავშირებით დაინტერესებულ მხარეებთან (ბანკები, სარეგისტრაციო კომპანიები, ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტი, ინვესტორები და სხვა) თანამშრომლობის გაძლიერება.

კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა

- o სამეთვალყურეო საბჭოებში დამოუკიდებელი წევრების როლის გაძლიერება და მათი დამოუკიდებლობის შეფასების პრაქტიკების გაუმჯობესება.
- o ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სუბიექტებში რისკების მართვის გაძლიერების ხელშეწყობა, შიდა აუდიტორების გაძლიერება და მათთან თანამშრომლობის ჩარჩოს ჩამოყალიბება.
- o ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტებისთვის საოპერაციო დანაკარგების თაობაზე მონაცემთა ბაზის გაზიარება.
- o საოპერაციო რისკებისა და კიბერუსაფრთხოების ჩარჩოს შემუშავება ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტებისათვის.

არაფინანსური რისკების მართვის სტანდარტების გაძლიერება

- o გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) სტანდარტების, მათ შორის, კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების მართვისა და სხვა კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობასთან (CSR) დაკავშირებული სტანდარტების გათვალისწინება საზედამხედველო პროცესებში.
- o არაფინანსურ რისკებთან მიმართებაში ცნობიერების ზრდის ხელშეწყობა როგორც ეროვნული ბანკის შიგნით, ისე ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ სუბიექტებში.
- o ფინანსური ორგანიზაციების მიერ სესხის/კრედიტის ამოღებასთან დაკავშირებული ეთიკის კოდექსის მიღება.

საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება

ასოცირების შესახებ შეთანხმებით განსაზღვრულ დირექტივებთან დაახლოება

- o საკრედიტო ინსტიტუტების საქმიანობისა და კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დირექტივა და რეგულაცია.
- o ფინანსური კონგლომერატების დამატებითი ზედამხედველობის შესახებ დირექტივა.
- o ფინანსური აღრიცხვის ჩარჩოსთან დაკავშირებული დირექტივები.
- o სამომხმარებლო კრედიტების შესახებ და დისკანციური მარკეტინგის შესახებ დირექტივები.

ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების გადაყვანა საერთაშორისო ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებზე

- o კომერციულ ბანკებთან თანამშრომლობით ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის ჩარჩოს განახლება.
- o კომერციული ბანკებისათვის ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებზე დაფუძნებული ანგარიშგების ფორმების (FINREP/COREP) დანერგვა.
- o გარე აუდიტორებთან თანამშრომლობა შესაბამისი ჩარჩოს ჩამოყალიბებით და მათი დამოუკიდებლობის ხელშეწყობა/უზრუნველყოფა.
- o აქტივების კლასიფიკაციისა და დარეზერვების წესის განახლება.
- o ფასს 9-ის (IFRS 9) დანერგვის მონიტორინგის გაძლიერება.
- o პრუდენციული ფილტრების შემუშავება საზედამხედველო კოეფიციენტებისათვის.

საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის სტანდარტების დანერგვა

- o ეფექტიანი საბანკო ზედამხედველობის ძირითად პრინციპებთან მაღალი ხარისხის შესაბამისობის მიღწევა და FSAP-ის ფარგლებში მიღებული რეკომენდაციების შესრულება.
- o კაპიტალის ადეკვატურობის სტანდარტების ბაზელის კომიტეტის რეკომენდაციებთან შესაბამისობაში მოყვანის უზრუნველყოფა.
- o ბაზელის სხვა სტანდარტების პროპორციულად შემოღება.

კონკურენციასთან დაკავშირებული სტანდარტების გაუმჯობესება

- o კონკურენციის შესახებ კანონმდებლობის შესაბამისი სტანდარტების მიღება ფინანსური სექტორის წარმომადგენლებისათვის.
- o საბანკო ჯგუფებში ჯვარედინი გაყიდვების, ჯგუფის წევრებს შორის ტრანზაქციებისა და ინტერესთა კონფლიქტის საკითხებთან დაკავშირებული სხვა საკითხების მონიტორინგის გაძლიერება.

¹ ბაზელის სტანდარტების უმრავლესობა გლობალურად სისტემურ ბანკებს შეეხება, თუმცა განსაზღვრავს პროპორციულობის პრინციპს, რომელიც გულისხმობს აღნიშნული სტანდარტების უფრო მცირე და ნაკლებ კომპლექსური ბანკებისთვის მორგებას.

მდგრადი ფინანსური ტექნოლოგიების ეკოსისტემის განვითარება

საზედამხედველო გახსნილობა

- o ღია რეგულირების პრინციპების განვითარება, ახალი მიდგომების განხილვისა და მათი კონტროლირებად გარემოში ტესტირებისათვის მზაობა.
- o რისკებზე ორიენტირებული პრინციპების ახალ ტექნოლოგიებზე გავრცელება.
- o ფინანსური ინოვაციების ოფისის, როგორც ფინანსური ინოვაციების საზოგადოებასთან მთავარი კომუნიკაციის არხის, განვითარება.
- o ინოვაციური ბიზნეს-მოდელების მქონე სუბიექტების საფინანსო ბაზარზე შემოსვლის ბარიერების შემსუბუქება.
- o ფინანსური ინოვაციების საზოგადოების კონსოლიდირება და განვითარების ხელშეწყობა.
- o პროგრესულ საზედამხედველო საზოგადოებასთან თანამშრომლობა და გამოცდილების გაზიარება.

ღია ბანკინგის განვითარება

- o ფინანსური სექტორის მომხმარებლის საჭიროებების გათვალისწინებით სხვადასხვა ფინანსური ინსტიტუტების სერვისების ერთმანეთთან ინტეგრირების შესაძლებლობის წახალისება. მომხმარებლის მიერ პირადი ფინანსური მონაცემების გამოყენებისა და კონტროლის შესაძლებლობების გაზრდა.
- o ღია აპლიკაციის პროგრამირების ინტერფეისის (OpenAPI) გამოყენების ხელისშეწყობა, როგორც საბანკო სივრცეში, ასევე, მის გარეთ.
- o ელექტრონულ სივრცეში ფინანსური ინფორმაციისა და სერვისების დინამიური სტანდარტიზაცია.
- o მანქანურად წაკითხვადი მონაცემების განვითარება.

ციფრული ბანკინგის განვითარება

- o ფინანსურ სერვისებზე წვდომის გაზრდისათვის, ტექნოლოგიური შესაძლებლობების გამოყენება და ციფრული საბანკო არხების განვითარების ხელშეწყობა.
- o ციფრული ბანკის ლიცენზირების ჩარჩოს შემუშავება.
- o ელექტრონული არხებით საბანკო სერვისების მიწოდების ხელშეწყობა.
- o ქლაუდის გამოყენების პრინციპების შემუშავება.
- o მოდულარული საბანკო მოდელის განვითარება.
- o ციფრული ბანკისთვის კიბერუსაფრთხოების ჩარჩოს განვითარება.

რეგულირების ლაბორატორია

- o უცნობი რისკების შესასწავლად კონტროლირებადი გარემოს შექმნა და რეგულირების ლაბორატორიის გამოყენება.
- o სხვადასხვა ტექნოლოგიის რისკების გამოცდის ჩარჩოს შემუშავება.
- o ცდების შედეგების ანალიზი და, საჭიროების შემთხვევაში, მათი საზედამხედველო ჩარჩოში და მიდგომებში ასახვა.
- o სხვა ქვეყნის ზედამხედველებთან თანამშრომლობა გლობალური რეგულირების ლაბორატორიის შექმნის ინიციატივის ფარგლებში.

მონაცემთა ანალიზისა და სუპტექის (SupTech) განვითარების ხელშეწყობა ეროვნულ ბანკში

- o მონაცემთა ანალიზის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, მათ შორის, სუპტექ ინსტრუმენტების მეშვეობით.
- o საკრედიტო რეესტრის შექმნა და განვითარება.
- o მეგა მონაცემების (BigData) მოდელირება და მისი საზედამხედველო პროცესში გამოყენება.
- o XBRL -ის (Extensible Business Reporting Language) დანერგვა.
- o რისკის ანალიტიკური ცხრილების (ე.წ. dashboards) განვითარება.

მოდელების განვითარება

- o ფინანსებზე წვდომის გასაუმჯობესებლად მოდელების განვითარება, განსაკუთრებით საცალო სექტორისათვის.
- o სტატისტიკური და ხელოვნური ინტელექტის მოდელების მდგრადი განვითარებისათვის საზედამხედველო ჩარჩოს შექმნა.
- o მოდელების ეთიკური გამოყენების უზრუნველყოფა.
- o მოდელების პროდუქციული გამოყენებისათვის ხელსაყრელი ნიადაგის შექმნა, მათ შორის, მონაცემთა ხარისხის ამაღლებითა და ღია ბანკინგის განვითარებით.

საზედამხედველო სტრატეგიის მომზადებასთან ერთად მნიშვნელოვანია იმ რისკების იდენტიფიცირება, რომლებმაც შესაძლოა, გამოიწვიოს სტრატეგიის შესრულებლობა ან მოდიფიცირება, მათ შორის, აღსანიშნავია შემდეგი რისკები:

- ფორსმაჟორული სიტუაციების ან ეროვნული ბანკისათვის მოულოდნელი სხვა გარე ფაქტორებით გამოწვეული ისეთი სახის ცვლილებები პრიორიტეტებში, რომლებიც არ იყო გათვალისწინებული საზედამხედველო სტრატეგიაში;
- სტრატეგიის აღსრულებისთვის საჭირო აუცილებელი თანამშრომლების მოზიდვისა და შენარჩუნების რისკები;
- ეროვნული ბანკის ინფრასტრუქტურის (შენობა და ტექნოლოგიები, მათ შორის, უსაფრთხოება, კონფიდენციალური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა) იმგვარი ხარვეზები/დაზიანება ან არქონა, რაც აფერხებს ეროვნული ბანკის ნორმალური საქმიანობის პროცესებს.

ეროვნული ბანკის დინამიკური საოპერაციო გარემოსთვის დამახასიათებელმა ცენდენციებმა, გამოწვევებმა¹ და ზემოაღნიშნულმა რისკებმა, შესაძლოა, გარკვეული გავლენა იქონიოს ამ დოკუმენტით განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე, დაგეგმილ ცვლილებებსა და მათი შესრულებისთვის განსაზღვრულ ვადებზე. ასეთ გამოწვევებზე სათანადო რეაგირებისა და საზედამხედველო მანდატის ეფექტურად შესრულების მიზნით, ეროვნული ბანკი იცოვებს უფლებას შეცვალოს/დააკორექტიროს აღნიშნული პრიორიტეტები ან/და მათი შესრულების ვადები.

სტრატეგიის განახლების პერიოდულობა

საზედამხედველო სტრატეგიის დოკუმენტი განახლდება ყოველწლიურად. აღნიშნული გულისხმობს არა საზედამხედველო პრიორიტეტების ყოველწლიურ ცვლილებას, არამედ აღნიშნული პრიორიტეტების მიღწევის გეგმის/ვადების შესაძლო ცვლილებებს, რათა ეფექტურად მოხდეს საზედამხედველო მანდატისა და მისიის შესრულება.

¹ იხ. გვ.10 საოპერაციო გარემოს ახალი გამოწვევები

ცვლილებების გეგმა

2020				2021				2022			
Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
რეზოლუციის ჩარჩოს დანერგვა											
→											
რეზოლუციის სტრუქტურული ერთეულის შექმნა სებ-ში											
→											
სებ-ის რეზოლუციის კომიტეტის შექმნა და შესაბამისი წესის მიღება											
→											
კომერციული ბანკის კრიტიკული ფუნქციების განსაზღვრისა და შეფასების წესი											
გაჯანსაღების გეგმის შემუშავებასთან დაკავშირებული წესები											
ფინანსური სტაბილურობის უწყებათაშორისი კომიტეტის შექმნა და დებულების მიღება											
ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულების შეფასების წესები											
დროებითი ბანკის ლიცენზირების წესი											
რეზოლუციის რეჟიმში მყოფი კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის შეძენის პროცედურები											
→											
სარეზოლუციო გეგმასთან დაკავშირებული წესები											
დროებითი ბანკის მართვასა და საქმიანობასთან დაკავშირებული დამატებითი მოთხოვნები											
ბოლო ინსტანციის სესხის გაცემის წესის, უზრუნველყოფილ ფორმისა და პირობების განსაზღვრა											
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად ერთობლივი სამართლებრივი აქტების გამოცემა											
დროებითი სახელმწიფო დაფინანსების გაცემის წესი											
სარეზოლუციო ფონდის შექმნისა და ადმინისტრირების წესი											
სარეზოლუციო ფონდში შენატანის დაკისრების კრიტერიუმებისა და განხორციელების წესი											
სპეციალური მმართველის დანიშვნის წესი											
კომერციული ბანკის ვალდებულებების ჩამოწერის ან კონვერტაციის გზით რეკაპიტალიზაციის ინსტრუმენტის წესები											
ახალი აქციების გამოშვების გზით რეკაპიტალიზაციის პირობების დადგენა											
დროებითი ადმინისტრატორის უფლებამოსილებებისა და დანიშვნის წესის განსაზღვრა											

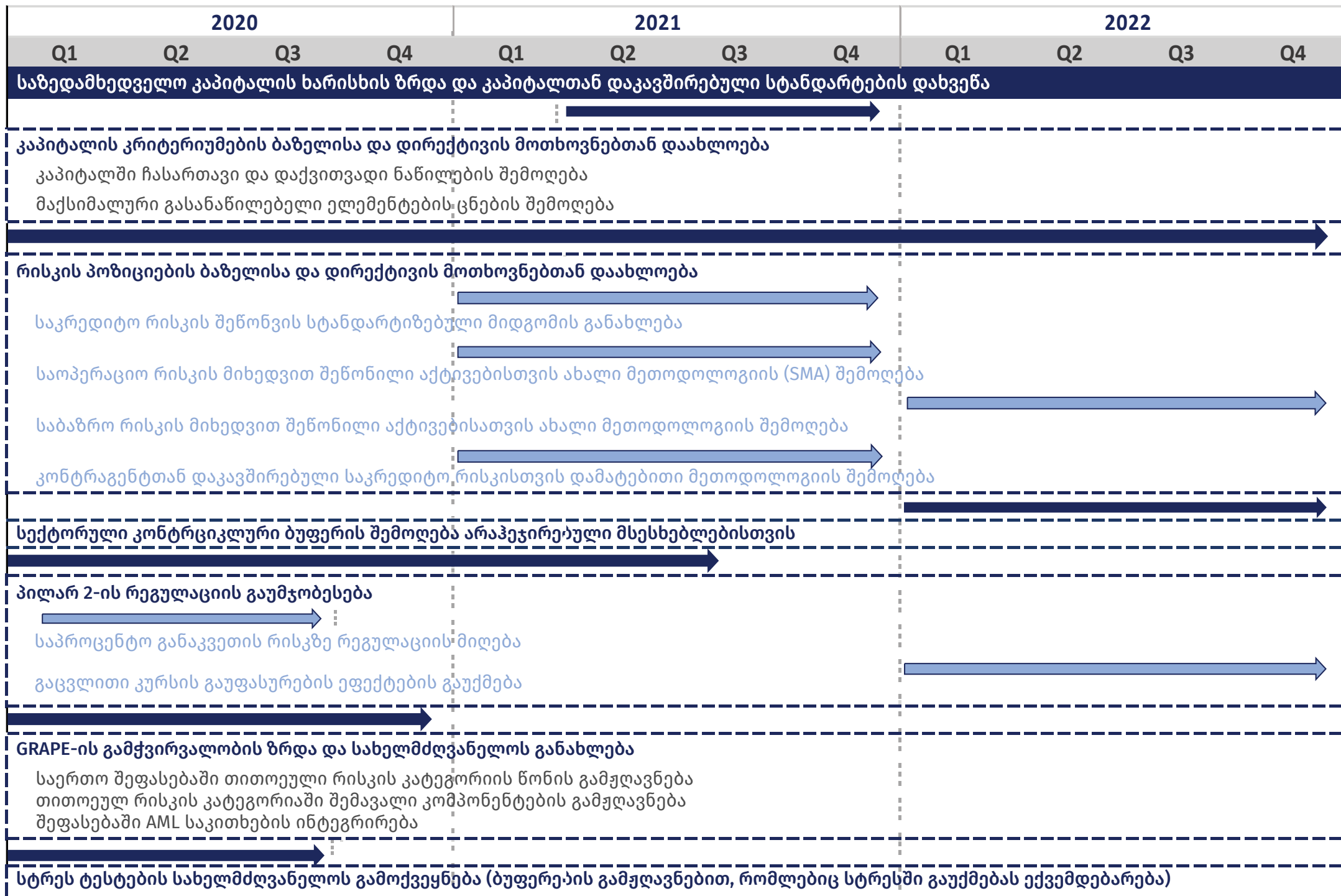
გამოყენებული ნიშნულების განმარტება:

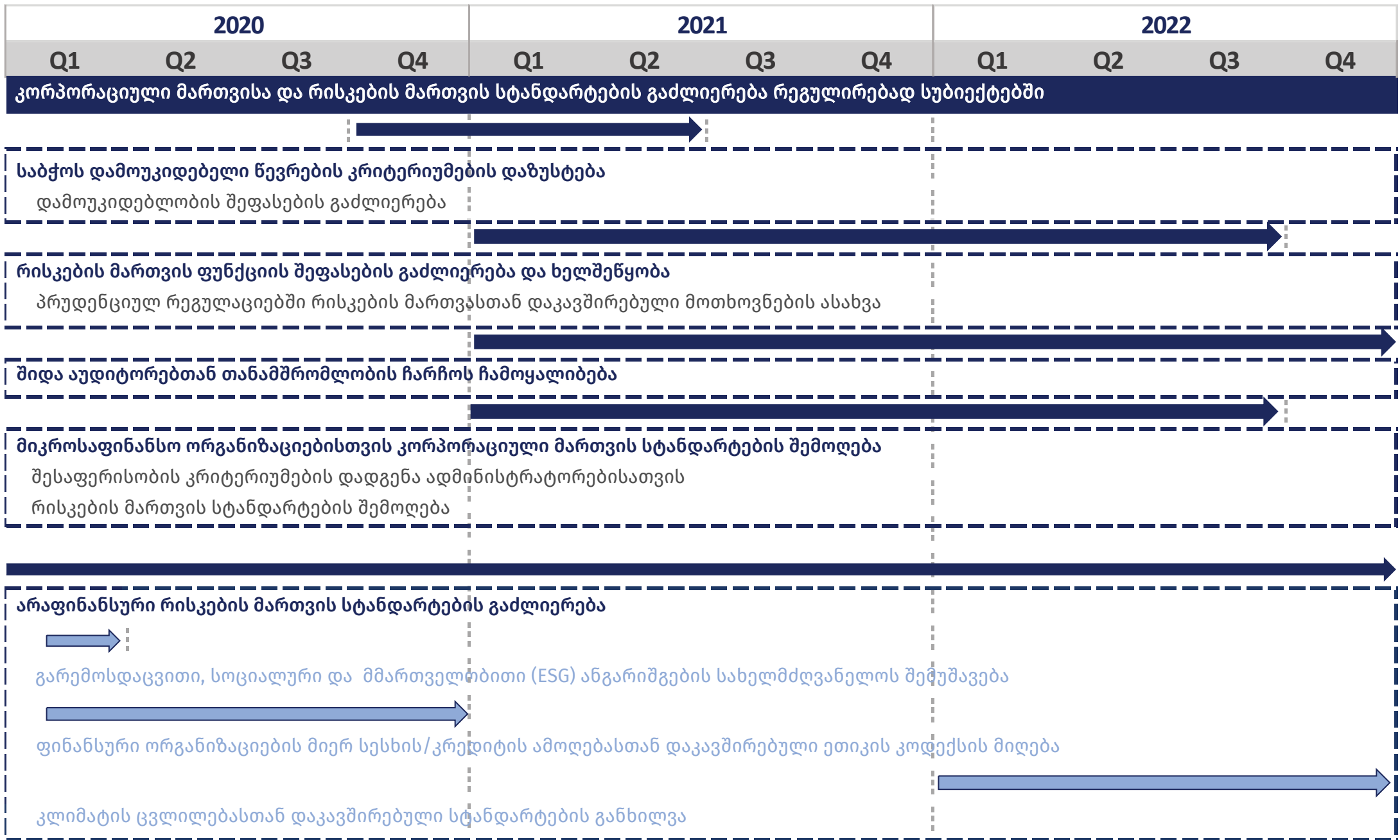

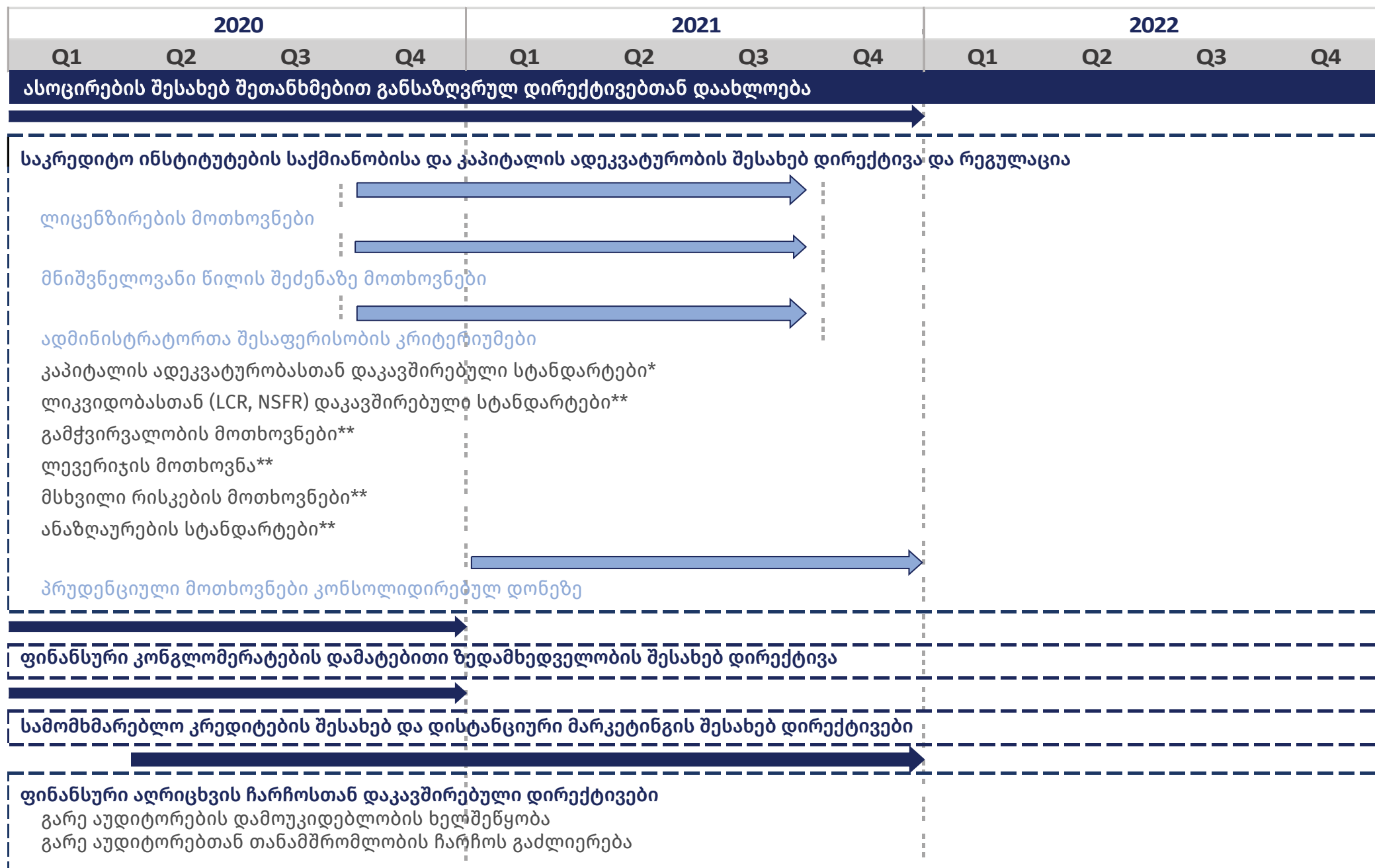
ცვლილების
მიღების ვადა

ცვლილების ქვეკომპონენტის
მიღების ვადა

* დეტალებისთვის იხ. გვ.16

** აღნიშნული სტანდარტები უკვე დანერგულია, თუმცა დირექტივების მოთხოვნებთან ანალიზის პროცესში შესაძლოა მათში აისახოს მცირედი ცვლილებები.

2020				2021				2022			
Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ადგილობრივი აღრიცხვის სტანდარტების დაახლოება IFRS-სთან											
											
არსებული ანგარიშთა გეგმის დაახლოება IFRS-სთან											
											
საზედამხედველო ანგარიშგების ფორმების განახლება ფინრეპ(FINREP) ანგარიშგების გაუმჯობესება კორეპ (COREP) ანგარიშგების დანერგვა კომერციული ბანკებისათვის											
											
პრუდენციული ფილტრების შემუშავება პრუდენციული ნორმებში გასათვალისწინებლად											
											
ნორმატიული აქტებისა და ინსტრუქციების განახლება/შემუშავება ცვლილებები აქტივების კლასიფიკაციისა და დარეზერვების წესში IFRS დანერგვის მიზნებისათვის საჭირო ინსტრუქციების შემუშავება											

2020				2021				2022			
Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
მდგრადი ფინანსური ტექნოლოგიების ეკოსისტემის განვითარება											
ფინანსური ინოვაციების ოფისის განვითარება											
ღია ბანკინგის განვითარების ხელშეწყობა											
ციფრული ბანკის ლიცენზირების მეთოდოლოგიის შემუშავება											
მოდელების ვალიდაციის სახელმძღვანელოს შემუშავება											
რეგულირების ლაბორატორიის ჩარჩოს შექმნა და გამოყენების წესების განსაზღვრა											
XBRL -ის დანერგვა											
საკრედიტო რეესტრის შექმნა ეროვნულ ბანკში											

FINREP/COREP	ევროპის საბანკო უწყების (EBA – European Banking Authority) მიერ საზედამხედველო კოეფიციენტებისა და ფინანსური ინფორმაციის მიღების მიზნით შემუშავებული საზედამხედველო ანგარიშგებები.
XBRL (Extensible Business Reporting Language)	ბიზნეს ანგარიშგების გაფართოებადი ენა, რომელიც წარმოადგენს საზედამხედველო ანგარიშგებების მიმოცვლის საერთაშორისო სტანდარტს.
გაჭანსალების გეგმა	კომერციული ბანკის მიერ შემუშავებული გეგმა, რომელიც სხვა ელემენტებთან ერთად მოიცავს მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეების შექმნისას კომერციული ბანკის მიერ ფინანსური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად განსახორციელებელ ღონისძიებებს.
კაპიტალის ბუფერები	საზედამხედველო კაპიტალის მოცულობა, რომელიც აჭარბებს საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნის ოდენობას.
კაპიტალის ინსტრუმენტები	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ საზედამხედველო კაპიტალის კრიტერიუმებს.
მაკროპრუდენციული პოლიტიკა	სისტემური რისკების დაგროვების თავიდან აცილების, კრიზისის ალბათობის შემცირებისა და მთლიანი ფინანსური სისტემის სტაბილური ფუნქციონირების ხელშეწყობისთვის შემუშავებული პოლიტიკა და შესაბამისი ღონისძიებები.
მანქანურად წაკითხვადი მონაცემები	მონაცემების წარმოდგენა იმ ფორმით, რომ შესაძლებელი იყოს მისი დამუშავება და აღქმა კომპიუტერული პროგრამის მეშვეობით.
მიკროპრუდენციული პოლიტიკა	ინდივიდუალური ფინანსური ინსტიტუტების მდგრადობის ხელშეწყობის მიზნით გადარებული პოლიტიკა და შესაბამისი ღონისძიებები.
მოდულარული საბანკო მოდელი	საბანკო საქმიანობის მოდელი, რომლის მიხედვითაც საბანკო ინფრასტრუქტურა წარმოდგენილია ცალკეული საქმიანობების მიხედვით ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ მოდულებად, რომელთა ჩანაცვლება შედარებით ნაკლებ სირთულეებთან არის დაკავშირებული.
პრუდენციული ფილტრი	საზედამხედველო კორექტირებები, რომელთა მიზანია საზედამხედველო კაპიტალის ან სხვა საზედამხედველო მაჩვენებლების ხარისხის შენარჩუნების მიზნით, მათ გაანგარიშებაში ფინანსური აღრიცხვის ჩარჩოსგან განსხვავებული მიდგომების ასახვა.
რეგულირების ლაბორატორია (სენდბოქსი)	ინოვაციური ფინანსური სერვისის ან/და პროდუქტის საცესტო გარემოში გამოსაცდელად შექმნილი პირობებისა და პროცედურის ერთობლიობა.
რეზოლუცია	კომერციული ბანკისათვის ლიცენზიის გაუქმების საფუძვლების დადგომის შემთხვევაში, ლიკვიდაციის ალტერნატივა, რაც გულისხმობს რეგულაციის მიერ კომერციული ბანკის იმგვარად რესტრუქტურირებას რომ საფრთხე არ შეექმნას ფინანსურ სტაბილურობას.

რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობა/ პრინციპები	ზედამხედველობის რეჟიმი/პრინციპები, რომელიც გულისხმობს მეტი საზედამხედველო რესურსის მიმართვას მეტად კომპლექსური ან/და რისკიანი ინსტიტუტებისა თუ დრანზაქციების მიმართულებით.
რისკის ანალიტიკური ცხრილები (dashboards)	საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გრაფიკული გამოსახულება, რომელიც ამარტივებს კომპლექსური მონაცემების აღქმას და საშუალებას აძლევს მის მომხმარებელს მარტივად მიიღონ ინფორმაცია ბიზნეს საქმიანობების ან კონკრეტული პროცესების შესახებ.
რისკის აპედიცის განაცხადი	განაცხადი, რომელიც განსაზღვრავს ორგანიზაციისთვის მისაღებ რისკებს, რომლებიც ემსახურება ორგანიზაციის მიზნების მიღწევას.
რისკის პოზიციები	საბალანსო ან გარესაბალანსო ელემენტები, რომელზეც ფინანსურ ინსტიტუტს აქვს მოთხოვნა.
საზედამხედველო კაპიტალი	კაპიტალი, რომელიც განისაზღვრება ფინანსური ინსტიტუტებისათვის ზედამხედველის მოთხოვნით და ემსახურება პოტენციური ზარალების განეიდრალებას.
საშელავათო პერიოდი	პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მსესხებელი ყოველთვიურად არ იხდის სესხზე დარიცხულ პროცენტს, საკომისიოს სრულად ან/და ძირს და რომელთა გადახდასაც დაიწყებს საშელავათო პერიოდის დასრულების შემდეგ.
სუპტეკ (suptech) ინსტრუმენტები	საზედამხედველო ტექნოლოგიები, რომელიც გულისხმობს ზედამხედველობის პროცესში ინოვაციური ტექნოლოგიის გამოყენებას საზედამხედველო ორგანოების მიერ.
ფასს (IFRS – International Financial Reporting Standards)	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
ფასს 9 (IFRS 9)	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი, რომელიც განსაზღვრავს ფინანსური აქციებისა და ვალდებულებების აღიარებასთან, აღიარების შეწყვეტასთან, შეფასებასა და გაუფასურებასთან დაკავშირებულ საკითხებს.
ფინანსური ინოვაციების ოფისი	საქართველოს ეროვნულ ბანკს და ფინტექ სტარტაპებსა და ფინანსური სექტორით დაინტერესებულ ტექნოლოგიურ კომპანიებს შორის კომუნიკაციის საშუალება, რომლის მიზანია საზედამხედველო თემატიკის კითხვებზე პირდაპირი უკუკავშირის მიღება-გაცემა, ფინანსურ სექტორში პასუხისმგებლიანი ინოვაციების ხელშეწყობა და ფინტექ ორგანიზაციებს/სტარტაპებს დახმარება ეროვნული ბანკის რეგულაციებისა და საზედამხედველო მიდგომის გაცნობიერებაში.
ფინანსური სექტორის შეფასების პროგრამა (FSAP – Financial Sector Assessment Program)	საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა (IMF) და მსოფლიო ბანკის (World Bank) ერთობლივი პროგრამა, რომლის მიზანია ქვეყნის ფინანსური სექტორის მდგრადობის, მარეგულირებელი და საზედამხედველო ჩარჩოს ხარისხის და ფინანსური კრიზისების მართვის შესაძლებლობების შეფასება.
ქლაუდი	ინტერნეტ ბაზა მონაცემების, დოკუმენტებისა და პროგრამების შენახვისა და წვდომისთვის.
ღია აპლიკაციის პროგრამირების ინტერფეისი (OpenAPI)	ინტერფეისი, რომელიც უზრუნველყოფს მონაცემებზე წვდომას ღია/საჯარო სტანდარტზე დაყრდნობით.

ღია ბანკინგი

ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოყენებით სხვადასხვა საფინანსო ორგანიზაციებს შორის ინფორმაციისა და სერვისების ელექტრონულად მყისიერი მიმოცვლა.

ღია რეგულირების პრინციპები

რეგულირების მოთხოვნების ცვლილების განხილვა, ინდუსტრიასთან დიალოგზე ღიაობა, რომელიც თავსებადია ეროვნული ბანკის განცხადებულ რისკის აპატივსა და საზედამხედველო პრინციპებთან.

ციფრული ბანკინგი

ბანკის ბიზნეს მოდელი, რომელიც საბანკო სერვისების მიწოდებას ძირითად ელექტრონული არხებით ახორციელებს და ადგილობრივ ბაზარზე მატერიალურად ახალ და ინოვაციურ ფინანსურ ტექნოლოგიებს იყენებს.